

การพัฒนาการจัดทำบัญชีอย่างมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงินชุมชนบ้านห้วยศาลาใต้
ตำบลหนองบัวโคก อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

EFFICIENT-ACCOUNTING DEVELOPMENT OF THE FINANCIAL INSTITUTION
OF BAN HUAI SAI TAI COMMUNITY, KHOK SUBDISTRICT, LAM PLAI MAT, BURIRAM

ทิพย์สุดา ทาสีดำ¹ และ ผกามาศ บุตสาลี¹

¹คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Thipsuda Thasedom¹ and Pakamat Butsalee¹

¹Faculty of Management, Buriram Rajabhat University

(Received: December 14, 2020; Revised: December 14, 2020; Accepted: January 4, 2021)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาของระบบบัญชี และพัฒนารูปแบบระบบบัญชีที่เหมาะสมเพื่อการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงินชุมชนบ้านห้วยศาลาใต้ ตำบลหนองบัวโคก อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจาก คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนบ้านห้วยศาลาใต้ ตำบลหนองบัวโคก อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ รวมทั้งสิ้น 10 คน โดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ผลการวิจัย พบว่า 1. การดำเนินงานมีปัญหาเกี่ยวกับระบบบัญชีของสถาบันการเงินชุมชน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเอกสารทางการเงินบัญชี พบว่า เอกสารดังกล่าวยังไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงินชุมชน จำเป็นต้องมีแบบฟอร์มเอกสารอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน 2) ด้านวิธีปฏิบัติงาน พบว่า การลงบัญชีนั้นยังคงเป็นการบันทึกด้วย สมุดตึ่เส้นรายรับ-รายจ่ายทั่วไปและบันทึกแบบระบบบัญชีเดียว ไม่มีการจัดทำรายงานทางการเงินมีเพียงการแสดงยอดเงินคงเหลือในสมุดรายวันทั่วไป 3) ด้านผู้ปฏิบัติงาน พบว่า คณะกรรมการไม่มี ความรู้ความเข้าใจเพียงพอเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี และ 4) ด้านเครื่องจักรและเครื่องทุ่นแรงต่าง ๆ พบว่า สถาบันการเงินชุมชนยังขาดทักษะในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี 2. มีการพัฒนาระบบบัญชีที่เหมาะสมกับรูปแบบการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชน โดยมีการจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ 1) ด้านการบันทึกบัญชี 2) ด้านการใช้โปรแกรม และ 3) ด้านรายงานทางการเงินแก่คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน 3. รูปแบบระบบบัญชีที่เหมาะสมเพื่อการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงินชุมชน พบว่า การพัฒนาในส่วนของการจัดตั้งฝ่ายการเงินขึ้นมาอย่างเป็นทางการและการเพิ่มเอกสารต่าง ๆ ในแต่ละฝ่าย ฝ่ายการเงินมีเอกสารใบสำคัญรับเงินและใบสำคัญจ่ายเงิน ฝ่ายสินเชื่อ มีทะเบียนคุมยอดลูกหนี้เงินกู้ และฝ่ายบัญชี มีทะเบียนคุมยอดเงินฝาก บัญชีแยกประเภท และงบการเงิน จึงสามารถจัดรูปแบบระบบบัญชีที่เหมาะสม เพื่อการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นใน ด้านการกู้ยืม ด้านการรักษาเงินสดย่อย และมีการควบคุมภายในที่ดีสามารถตรวจสอบการดำเนินงาน สถาบันการเงินชุมชนได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: รูปแบบระบบบัญชี , สถาบันการเงินชุมชน

ABSTRACT

This research purposes to receive an appropriate accounting system for the effective operation of the financial institution Ban Huai Sala Tai, Nong Bua Khok Sub-district, Amphoe Lam Plai Mat, Buriram Province. Data are collected from 10 committees of financial institution Ban Huai Sala Tai, Nong Bua Khok Sub-district, Amphoe Lam Plai Mat, Buriram Province using the tools, including in-depth interview form, focus-group discussion, and observation. The result finds that 1. there is a problem with the accounting system of the financial institution 4 categories as follows; 1) Accounting documents: those of documents are not enough for the effective performance of the community financial institution. Other supporting document forms are required to promote efficient operation. 2) Work instruction: accounting records are performed in the general income-expense drawing book and carried out with the single-entry system. Financial reports are not provided, only having the displaying balance in the general journal. 3) Worker: committees are insufficient knowledge for bookkeeping. 4) Machinery and other labor-saving machines: the community financial institution is an insufficient skill for using computer and accounting software. 2. There is the development of an appropriate accounting system of the community financial institution by providing the training courses in various fields in the following; 1) Bookkeeping, 2) Program, and 3) Financial report for committees of the community financial institution. There is the official establishment of the financial department and increasing document in each segment. The financial department possesses a receipt and a payment voucher. The credit department has a loan balance control registration. The accounting department provides a deposit control registration, ledger, and financial statement. This management leads to a suitable accounting system to efficiently perform in part of loaning, keeping petty cash, and suitable-internal control for the investigation of the community financial institution more clearly.

Keywords: Accounting system, Financial institution

บทนำ

การจัดทำบัญชีมีความสำคัญและจำเป็นต่อการประกอบธุรกิจ เนื่องจากการจัดทำบัญชีเป็นการรวบรวมข้อมูลทางการเงินมาจัดทำในรูปแบบของเอกสาร รายงานพิเศษต่าง ๆ และรายงานทางการเงินหรืองบการเงิน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการบริหารขององค์กร เพื่อใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพของผู้บริหารและผู้ใช้ภายนอกที่สนใจการบริหารงานขององค์กร ข้อมูลทางการเงินซึ่งจะมีการรวบรวม จัดเตรียม และผ่านกระบวนการขั้นตอนต่าง ๆ มากมายในระบบงานหนึ่งเรียกว่า “ระบบบัญชี” ซึ่งหมายถึงระบบงานที่เก็บรวบรวมข้อมูลกิจกรรมทางการเงิน และรายการต่าง ๆ ที่อยู่ในรูปของแบบฟอร์มและเอกสารทางธุรกิจเพื่อนำมาสรุป ประมวลผล จัดเก็บ เปลี่ยนรูป และแจกจ่ายข้อมูลนั้นให้แก่ผู้ใช้ประโยชน์ต่าง ๆ ระบบบัญชีที่ดีจะช่วยให้กิจการดำเนินงานได้ง่ายขึ้น ช่วยป้องกันการทุจริตอีกทางหนึ่ง และการทำบัญชี

โดยมีระบบบัญชีที่ดีจะคอยควบคุมและ แสดงสถานภาพทางการเงิน ตลอดจนวิเคราะห์สถานการณ์ดำเนินงานของธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (รัตนชนก พรหมณศิริ และคณะ, 2555)

การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพจะต้องมีการวางแผนในการทำงานให้เป็นระบบและทำงานอย่างชาญฉลาดเรียกว่า Work Smart ที่เป็นการทำงานโดยมีการวางแผนไว้ล่วงหน้า เพื่อทำงานให้มีคุณค่ามากที่สุด ในการทำงานข้อมูลทางการเงินเป็นสิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งในการนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จและเป้าหมายที่องค์กรตั้งไว้ เป็นการที่องค์กรจะกระทำภารกิจหลักให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพนั้น จะช่วยทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนการหรือวิธีการทำงานใหม่ที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลเพิ่มกลยุทธ์ในการสร้างความสำเร็จในการทำงานและช่วยลดความซ้ำซ้อนของงาน ทำให้องค์กรมีความเจริญก้าวหน้า หรือพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ได้ผลงานที่มีคุณภาพ เสร็จทันเวลา รวดเร็ว และถูกต้อง ก่อให้เกิดความเข้มแข็งภายในองค์กร (ไอไล้ตา โองกลาง, 2562)

ปัจจุบันมีองค์กรของรัฐเกิดขึ้นมากมาย เพื่อช่วยแก้ปัญหาและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น สถาบันการเงินชุมชนเป็นหนึ่งองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ตัวกลางทางการเงินที่สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกในชุมชน มีระบบการออม การปล่อยเงินกู้ และการบริหาร จัดการธุรกิจ โดยอาศัยความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมภายในชุมชนเป็นเครื่องมือหลักในการบริหารจัดการ การมีเป้าหมายเพื่อสร้างสวัสดิการ และการพึ่งพาตนเองของสมาชิก ลดปัญหาหนี้ในระบบ กล่าวคือเป็นการบริหารจัดการโดยชุมชน ซึ่งเป็นการรวมทุนไว้ในชุมชนเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ภายใต้กรอบแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง จากการศึกษารูปแบบการดำเนินงานของสถาบัน การเงินชุมชนบ้านห้วยศาลาใต้ ตำบลหนองบัวโคก อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ รายการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งหมดมีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระหว่างสมาชิกกับสถาบันการเงินชุมชน ปัจจัยที่สำคัญในการดำเนินงานขององค์กร คือ ด้านการวางระบบบัญชีของชุมชน สิ่งที่พบชุมชนยังมีรูปแบบการวางระบบบัญชีที่ไม่สมบูรณ์ เป็นการบันทึกรายการเฉพาะด้านเดบิตเครดิตเพียงด้านเดียว ไม่มีการผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภททำให้ไม่สามารถพิสูจน์ความถูกต้องของการบันทึกบัญชีได้

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงศึกษาปัญหาของระบบบัญชี เพื่อพัฒนารูปแบบระบบบัญชีที่เหมาะสมกับการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนบ้านห้วยศาลาใต้ ตำบลหนองบัวโคก อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ อีกทั้งใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และผู้นำชุมชนสามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนระบบบัญชีให้กับกองทุนอื่นภายในหมู่บ้านห้วยศาลาใต้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาของระบบบัญชีของสถาบันการเงินชุมชนบ้านห้วยศาลาใต้ ตำบลหนองบัวโคก อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อพัฒนารูปแบบระบบบัญชีที่เหมาะสมกับการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชน บ้านห้วยศาลาใต้ ตำบลหนองบัวโคก อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน บ้านห้วยศาลาใต้ ตำบลหนองบัวโคก อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 10 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัยที่ใช้ประกอบด้วย การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) จากผู้รู้ (Key Informant Interview) การสนทนากลุ่ม และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะเตรียมการ ระยะปฏิบัติการ และระยะสรุปผล ดังนี้

ระยะที่ 1 ระยะเตรียมการ

ระยะการเตรียมการวิจัย เพื่อเตรียมชุมชน และพื้นที่เป้าหมาย ผู้วิจัยได้ประสานงานกับกลุ่มสถาบันการเงินของชุมชนบ้านห้วยศาลาใต้ ตำบลหนองบัวโคก อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ และการกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินการวิจัยกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ระยะที่ 2 ระยะปฏิบัติการ

ในระยะเวลาปฏิบัติการเพื่อพัฒนารูปแบบบัญชีที่เหมาะสม แบ่งเป็น 3 ช่วง ได้แก่ ช่วงศึกษาปัญหา ช่วงพัฒนา และช่วงคืนข้อมูล

2.1 ช่วงการศึกษาปัญหาของระบบบัญชีของสถาบันการเงิน

โดยใช้เครื่องมือการสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย

2.2 ช่วงพัฒนาระบบบัญชีที่เหมาะสมกับรูปแบบการดำเนินงานของสถาบันการเงิน

ช่วงนี้ผู้วิจัยได้จัดเวทีระดมสมองเพื่อการศึกษากระบวนการพัฒนาระบบบัญชีที่เหมาะสมกับรูปแบบการดำเนินงาน และได้จัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี

2.3 ช่วงคืนข้อมูล

ช่วงนี้เป็นขั้นตอนสำคัญในการพัฒนารูปแบบระบบบัญชีที่เหมาะสมแก่กลุ่ม โดยผู้วิจัยได้จัดเวทีคืนข้อมูลการศึกษาทั้งหมด เพื่อเสนอให้คณะกรรมการสถาบันการเงินได้เห็นภาพรวมทั้งหมด เพื่อให้ได้ข้อสรุปรูปแบบระบบบัญชีที่เหมาะสมที่สุดแก่กลุ่ม

ระยะที่ 3 ระยะสรุปผล และรายงานผล

ระยะที่ 3 เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ผู้วิจัยได้ทำรายงานเพื่อสรุปผลการวิจัยการพัฒนารูปแบบระบบบัญชีที่เหมาะสมมอบให้กลุ่ม

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบระบบบัญชีที่เหมาะสมของสถาบันการเงินชุมชนบ้านห้วยศาลาใต้ ตำบลหนองบัวโคก อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาปัญหาของระบบบัญชีของสถาบันการเงินชุมชนบ้านห้วยศาลาใต้ ตำบลหนองบัวโคก อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า

ด้านโครงสร้างสถาบันการเงินชุมชนบ้านห้วยศาลาใต้ มีการจัดตั้งผู้จัดการสถาบันการเงิน รองผู้จัดการสถาบันการเงิน และแบ่งฝ่ายต่าง ๆ ได้แก่ ฝ่ายฝาก - ถอน ฝ่ายบัญชี ฝ่ายสินเชื่อ ฝ่ายติดต่อ - สอบถาม และ ฝ่ายตรวจสอบ ซึ่งคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนทั้งหมดมาจากคนในชุมชน โดยการดำเนินงาน คณะกรรมการใช้ความรู้และประสบการณ์จากการดำเนินงานเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน

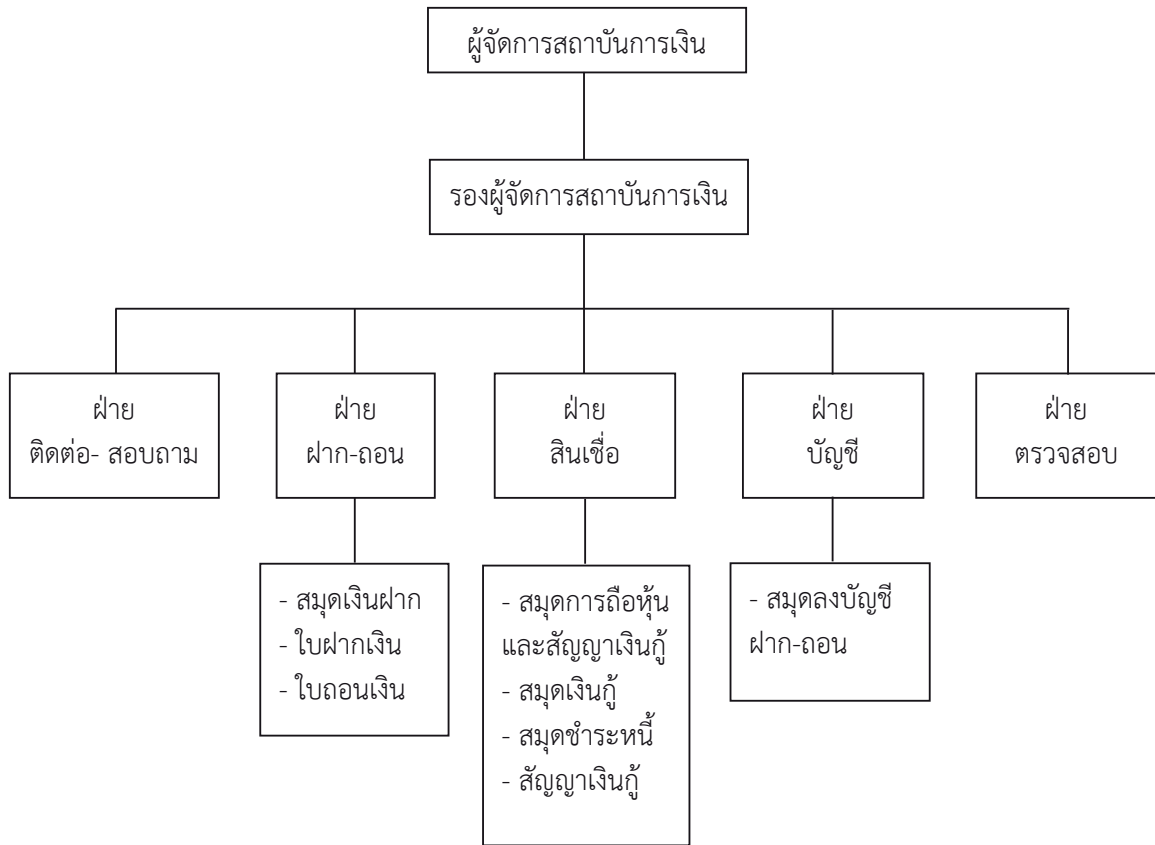
ด้านการบริหารจัดการภายในองค์กร และการปฏิบัติงานทางบัญชี พบว่า ยังขาดการควบคุมภายใน ไม่ครอบคลุมการทำงานในทุกฝ่าย ทำให้ระบบบัญชีและการควบคุมภายในยังขาดประสิทธิภาพ ทำให้ระหว่างการทำงานมีปัญหาเกี่ยวกับระบบบัญชีของสถาบันการเงินชุมชน 4 ด้าน ดังนี้

1) ด้านเอกสารทางการบัญชี เอกสารของสถาบันการเงินชุมชนที่ใช้ในปัจจุบัน ได้แก่ สมุดเงินฝาก ใบฝากเงิน ใบถอนเงิน สมุดการถือหุ้นและ สัญญาเงินกู้ สมุดเงินกู้ สมุดชำระหนี้ สัญญาเงินกู้ และสมุดลงบัญชีฝาก - ถอน ซึ่งเอกสารดังกล่าวยังไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงินชุมชน จำเป็นต้องมีแบบฟอร์มเอกสารอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

2) ด้านวิธีปฏิบัติงาน เนื่องจากการลงบัญชีนั้นยังคงเป็นการบันทึกด้วยสมุดตีเส้นรายรับ - รายจ่าย ทั่วไปและบันทึก แบบระบบบัญชีเดียว ไม่มีการจัดทำรายงานทางการเงินมีเพียงแสดงยอดเงินคงเหลือในสมุดรายวัน ทั่วไป

3) ด้านผู้ปฏิบัติงาน คณะกรรมการไม่มีความรู้ความเข้าใจเพียงพอเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี และ

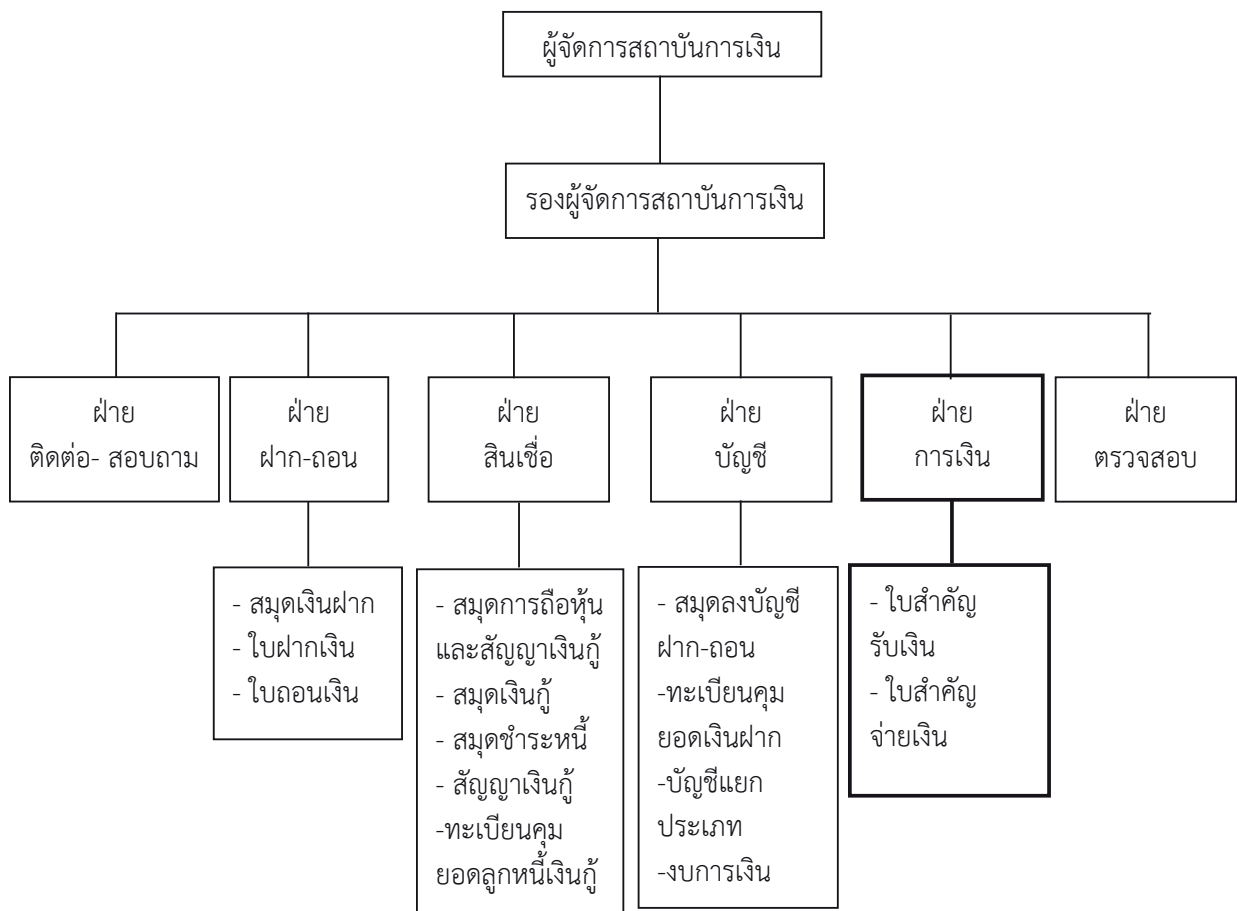
4) ด้านเครื่องจักรและเครื่องทุ่นแรงต่าง ๆ สถาบันการเงินชุมชนยังขาดทักษะในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบระบบบัญชีเดิม (ก่อนการพัฒนา)

2. ผลการพัฒนา ระบบบัญชีที่เหมาะสมกับรูปแบบการดำเนินงานของสถาบันการเงิน ชุมชนบ้านห้วยศาลาใต้ ตำบลหนองบัวโคก อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยการจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในด้านต่าง ๆ ได้แก่ 1) ด้านการบันทึกบัญชี 2) ด้านการใช้โปรแกรม และ 3) ด้านรายงานทางการเงินแก่คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน พบว่า คณะกรรมการได้รับความรู้ความเข้าใจเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี เอกสารการลงบัญชีต่าง ๆ การใช้โปรแกรม Microsoft Word และ Microsoft Excel เบื้องต้น ในการจัดทำแบบฟอร์มเอกสาร และรายงานทางการเงิน เช่น งบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุน เป็นต้น และมีการจัดแบ่งหน่วยงานและหน้าที่ความรับผิดชอบเป็น 3 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายการเงิน ฝ่ายบัญชี และฝ่ายสินเชื่อ และมีการเสนอแนะระบบบัญชีการเงินที่เหมาะสม ซึ่งประกอบไปด้วย ฝ่ายบัญชีและรหัสบัญชี สมุดบัญชี เอกสารทางการเงิน บัญชี ผังทางเดินเอกสารและรายงานทางการเงิน ระบบบัญชีที่เสนอแนะให้กับกลุ่มคือ ระบบบัญชีสำหรับการบริการ และระบบบัญชีสำหรับค่าใช้จ่าย และระบบบัญชีสำหรับเงินสด เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการจัดทำรายงานทางการเงินที่มีความน่าเชื่อถือ เพื่อให้คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนทราบถึงการดำเนินงาน ทำให้ได้รูปแบบบัญชีที่เหมาะสมกับกลุ่มดังภาพที่ 2

เมื่อเปรียบเทียบรูปแบบบริหารก่อนและหลังพัฒนา ระหว่างภาพที่ 1 และภาพที่ 2 จะเห็นส่วนที่พัฒนาเพิ่มเติม คือ ตัวอักษรตัวหนาและกรอบสีดำเข้ม ดังภาพที่ 2 โดยการจัดตั้งฝ่ายการเงินขึ้นมาอย่างเป็นทางการและเพิ่มเอกสารต่าง ๆ ในแต่ละฝ่ายเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น ฝ่ายการเงินใบสำคัญรับเงินและใบสำคัญจ่ายเงิน ฝ่ายสินเชื่อ ทะเบียนคุมยอดลูกหนี้เงินกู้ และฝ่ายบัญชี ทะเบียน คุมยอดเงินฝาก บัญชีแยกประเภท และงบการเงิน เพื่อการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นในด้านการกู้ยืม ด้านการรักษาเงินสดย่อย และมีการควบคุมภายในที่ดีสามารถตรวจสอบการดำเนินงานสถาบันการเงิน ชุมชนได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 2 รูปแบบระบบบัญชีใหม่ (หลังการพัฒนา)

อภิปรายผล

การวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดทำบัญชีอย่างมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงินชุมชนบ้านห้วยศาลาใต้ ตำบลหนองบัวโคก อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ในครั้งนี้ พบว่า ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยเชิงพื้นที่อื่นๆ เช่นเดียวกันไม่ว่าจะเป็นปัญหาของการไม่มีระบบบัญชีที่ถูกต้องและตรวจสอบได้ ความไม่เข้าใจระบบบัญชีของประธานหรือคณะกรรมการดำเนินงาน ไปจนถึงการแบ่งงานที่ไม่ครอบคลุมระบบการควบคุม ได้แก่งานศึกษาของ เกศชญา ธงประชา และคณะ (2557) ดวงเดือน เกตราและคณะ (2560) ทิพย์วรรณ ศิบุญนันท์ (2558) ซึ่งการพัฒนาระบบบัญชีที่เหมาะสมแต่ละกลุ่มก็จะมี การเพิ่มฝ่ายที่จำเป็น ที่ยังขาด เช่นเดียวกัน รวมไปถึงการจัดอบรมเพิ่มความรู้ให้กับสมาชิกและคณะกรรมการดำเนินงาน ได้แก่ งานวิจัยของ นภาพร เคลื่อนเพชร (2557) บันเฉย ศรีแก้วและคณะ (2558) ผกามาศ มูลวันดีและคณะ (2559) และผลการพัฒนารูปแบบบัญชีที่เหมาะสมกับกลุ่มในครั้ง นี้ ที่ผู้วิจัยได้แนะนำให้เพิ่มหมวดงานที่จำเป็นให้กับฝ่ายสินเชื่อ ฝ่ายบัญชี และเพิ่มฝ่ายการเงินเข้ามาในโครงสร้าง สอดคล้องกับงานศึกษาของ วิจิตรรัตน์ บุญทอง (2559)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยในครั้งนี้ เป็นผลการศึกษาเฉพาะชุมชนบ้านห้วยศาลาใต้ ตำบลหนองบัวโคก อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ดังนั้น ความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่เป็นประเด็นที่ควรนำมาพิจารณาศึกษาาร่วมด้วย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งถัดไปควรเป็นการศึกษาผลของการดำเนินงาน ของรูปแบบการดำเนินงานตามโครงสร้างใหม่ เพื่อศึกษาข้อดี ข้อเสีย ข้อจำกัด ปัจจัยและเงื่อนไขอื่นๆ ของโครงสร้างการดำเนินงานใหม่ ที่ทำให้ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว

เอกสารอ้างอิง

- เกศชญา ธงประชา และคณะ. (2557). การพัฒนาระบบบัญชีตามหลักปรัชญาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชนของกลุ่มหัตถกรรมผ้าไหมบ้านตู ตำบลเมืองปัก อำเภอบักรงชัย จังหวัดนครราชสีมา. รายงานการวิจัย คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.
- ดวงเดือน เกตรา และคณะ. (2560). การพัฒนาระบบบัญชีและการเงินกองทุนหมู่บ้านท่าม่วง หมู่ที่ 4 : กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านท่าม่วง หมู่ที่ 4 ตำบลท่าม่วง อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด. รายงานการวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- ทิพย์วรรณ ศิบุญนันท์. (2558). ระบบบัญชีการเงินของโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ กรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านชุมชนปิ่นคำริห์ อำเภอมือง จังหวัดกาแพงเพชร. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติ “วิทยาการการจัดการวิชาการ 2015 : วิจัย เพื่อสร้างสรรค์เศรษฐกิจชุมชนสู่ประชาคมอาเซียน”, เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

- นภาพร เคลื่อนเพชร. (2557). การพัฒนาระบบบัญชีให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรอินทรีย์ ตำบลสันมหาพน อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บันเฉย ศรีแก้วและคณะ. (2559). การพัฒนารูปแบบบัญชีการเงินวิสาหกิจชุมชนทอผ้าสี่ธรรมชาติ :กรณีศึกษา กลุ่ม บ้านหนองหัววัว ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. วารสารวิชาการ สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. 22(2), 121-130.
- ผกามาศ มูลวันดี และคณะ. (2559). การศึกษาระบบบัญชีชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนกลุ่มทอผ้าไหมบ้านโนนศิลา ตำบลลู่เหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 11(พิเศษ 2559), 14-20.
- รัตน์ชนก พรหมณ์ศิริ, ณรงค์ พิมสาร, และ ณัฐพล ชุมวรฐายี(2559). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัยเอกชนสู่ความเป็นเลิศ. วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 10(2), 106-116.
- วิจิตรรัตน์ บุญทอง. (2559). ระบบบัญชีและการควบคุมภายในของกองทุนหมู่บ้าน : กรณีศึกษาอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- ไอลัดดา โองกลาง. (2562). การพัฒนาระบบบัญชีสำหรับสถาบันการเงินชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนบ้านดอนเงิน อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.